

УРОКИ 23-24

УРОК: 23

ДАТА: 10.03.23

ГРУПА: 34

Тема: «Напис на руїні» Є. Маланюка – ліричний роздум про призначення поезії, важливості місії поета закарбовувати свій час для нащадків.

Аналіз «Напис на Руїні»

Дата написання: 4 січня 1925 року.

Збірка – «Земля й залізо»

Лірика: громадянська.

Жанр – ліричний вірш

Тема: Звернення поета до свого читача і показ усіх складнощів написання поезії.

Ідея: Важка доля поета як виразника усіх відчуттів внутрішнього світу та дзеркала усіх подій зовнішнього світу.

Основна думка: Поет творить попри все і будь-якими засобами, бо його мета – поділитись побаченим і відчутим з читачем.

Віршовий розмір – чотиристопний ямб

Римування: перехресне.

Художні засоби:

Епітети: напружений, незломно-гордий імператор, залізних строф, творчих катастроф, збурений Батурин, в похмурих загравах, важкі та мускулясті стопи, пруживий ямб, громовий дифірамб, булаву гранчасту, тисячолітній порох.

Порівняння: веду ці вірші, як когорти.

Звертання: і ти, нащадче мій, збагнеш.

Метафори: імператор залізних строф; веду вірші в обличчя творчих катастроф; вони ж (похмурі заграви) металом сурмлять майбутньому салют; важкі та мускулясті стопи пруживий одбивають ямб; звучить громовий дифірамб; блиском булаву гранчасту скеровую лише вперед; шматками розпадеться морок; яких цей зір нагледів мет.

Антитеза: це дійсности а не утопій звучить громовий дифірамб; це ще не лет, але вже наступ.

Алюзія: Чому стилетом був мій стилос і стилосом бував стилет (вказівка на власний вірш Є. Маланюка «Стилет чи стилос?»).

Поезія Євгена Маланюка надзвичайно відверта – тут він не боїться розповісти читачу про усі складнощі життя поета, про всі негаразди, які трапляються на його шляху. Та попри все поет – це, перш за все, борець за правду, тому він продовжує писати. І нехай його правду дізнаються нескоро, та одного разу його праця відкриється світові і потрапить у руки до читача.

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ:

1. Конспект аналізу вірша
2. Конспект біографії І. Багряного

3. Прочитати твір «Тигролови»

УРОК: 24

ДАТА: 10.03.23

ГРУПА: 34

Тема: Основні віхи життя і творчості Івана Багряного.

Інші псевдоніми — Полярний, Дон Кочерга та інші. Справжнє ім'я — Іван Павлович Лозов'яга (Лозов'ягін). Іван Багряний народився 2 жовтня 1906 р. в с. Куземин на Полтавщині (тепер Сумська область) у родині робітника-муляра. У 1912—1916 рр. хлопець навчався в церковно-парафіяльній школі в Охтирці, згодом у вищій початковій школі та у Краснопільській художньо-керамічній школі. У 1920 році він став свідком жорстокої розправи чекістів із його дядьком і 92-річним дідом на пасіці (кололи багнетами, стріляли з револьверів), їх смерть страшенно вразила хлопця. До того ж іншого дядька вислали на Соловки, звідки він не повернувся. Усе це народжувало протест у душі Івана. У 1922—1926 рр. він викладав малювання, працював на шахтах Донбасу, а у 1924 р. вступив до Охтирської філії організації селянських письменників «Плуг». Учителював, заробляючи на прожиток. Писав вірші. Побував у Криму, на Кубані, в Кам'янці-Подільському, де редагував місцеву газету. Протягом 1926—1930 рр. Іван навчався в Київському художньому інституті, але диплома не отримав, бо виявив себе «політично неблагонадійним». По-перше, «сумнівна» ідеологічна позиція прочитувалася між рядками його віршів, опублікованих у журналах «Глобус», «Життя й революція», «Червоний шлях», «Плужанин». По-друге, він входив до попутницької організації МАРС, до якої належали Г. Косинка, Є. Плужник, В. Підмогильний, Б. Тенета, Б. Антоненко-Давидович, Т. Осьмачка, Д. Фальківський. А також товаришував із М. Хвильовим, М. Кулішем, Остапом Вишнею, М. Яловим. У 1928р. І. Багряний написав роман у віршах «Скелька», де використав почуту в дитинстві легенду про те, як у XVIII ст. селяни села Скелька (що на Полтавщині), протестуючи проти засилля московських ченців, спалили чоловічий монастир. Наступного року з'явилася друком збірка поезій І. Багряного «До меж заказаних», яка вже в самій назві містила активний протест, не кажучи про зміст усередині, що був своєрідною прискіпливою оцінкою пореволюційної дійсності. Наступні книжки «В поті чола» і «Комета» потрапляють тільки до портфеля НКВС. Того ж року він написав поему «Аве Марія», де в присвяті розмістив таке звернення: «Вічним бунтарям і протестантам, всім, хто родився рабом і не хоче бути ним, всім скривдженим, зборканим і своїй бідній матері крик свого серця присвячує автор». Цікаво, що книжка вийшла в світ без усякого цензурного дозволу на те, до того ж з вказівкою неіснуючого видавництва «САМ». Поки справжні наглядачі зорієнтувалися й наказали зняти книжки з продажу, кількості примірників встигли розкупити. Зрозуміло, що подібний твір не міг залишитись непоміченим владою. У 1930р. харківське видавництво «Книгоспілка» видало роман у віршах «Скелька». Волелюбний пафос твору привернув увагу офіційної критики — «Скельку» було конфісковано. Наступного року з'явилась стаття О. Правдкжа «Куркульським

шляхом», яка свідчила про наміри влади щодо бунтівливого, ідеологічно неповтореного І. Багряного. Після цієї статті твори письменника були вилучені з бібліотек і книжкових крамниць. У 1932 р. І. Багряний був заарештований у Харкові в присутності колег В. Поліщука і О. Слісаренка «за політичний самостійницький український ухил в літературі й політиці...», засуджений на п'ять років концтаборів БАМЛАГу (Байкало-амурський лагерь). У 1936 р. І. Багряний утік, переховувався між українцями Зеленого Клину на Далекому Сході (враження від цього періоду життя відбито в романі «Тигролови»). Через два роки письменник повернувся додому, був повторно заарештований, сидів у Харківській в'язниці 2 роки й 7 місяців (пережите в ув'язненні він пізніше описав у романі «Сад Гетсиманський»). У 1940 р. з відбитими легенями й нирками був звільнений під нагляд. Знову оселився в Охтирці, працював декоратором у місцевому театрі, редагував газету «Голос Охтирщини», після початку війни потрапив до народного ополчення, працював у ОУН: малював листівки, плакати, складав пісні, виступав перед воїнами УПА. Згідно з німецьким курсом щодо української національної інтелігенції у 1942 р. мав бути розстріляний, але випадково врятувався. У 1944 р. І. Багряний розійшовся в поглядах з керівництвом УПА і сам, без родини, емігрував до Словаччини, а згодом до Німеччини. Новий Ульм стає місцем його постійного перебування в еміграції. Завдяки Івану Багряному це місто стало центром українського культурного відродження, демократично-визвольного руху. Він у 1945р. заснував газету «Українські вісті». При ній почали діяти кілька видавництв, зокрема «Україна», «Прометей», у яких з'являються заборонені в СРСР книжки українських письменників, переклади зарубіжної літератури українською мовою, взяв участь у створенні МУРу (Мистецький Український Рух), який згодом у США перетворився на об'єднання українських письменників «Слово» з центром у Нью-Йорку. У 1946 р. письменник перейшов на легальне становище. Памфлетом «Чому я не хочу вертати до СРСР?» (1946р.) І. Багряний привернув увагу світової громадськості вражаючою правдою про істинне становище людини в СРСР, урятувавши цим від репатріації не одного нещасного. У 1948 р. він заснував Українську Революційну Демократичну партію (УРДП), очолив Українську національну раду, заснував ОДУМ (Об'єднання демократичної української молоді). За кордоном побачили світ романи «Тигролови» (1944, «Звіролови» — 1946), «СадГетсиманський» (1950), «Огненне коло» (1953), «Буйний вітер» (1957), «Людина біжить над прірвою» (1965), п'єси («Генерал», «Морітурі», «Розгром»), поема «Антон Біда — герой труда», збірка «Золотий бумеранг», твори для дітей. Письменник помер 25 серпня 1963 р. у санаторії Блазіен у Шварцвальді (Західна Німеччина). Івана Багряного помертньо реабілітовано у 1991р., відтоді почала перевидаватися його творча спадщина. Письменник залишив чималий доробок у різних жанрах, але найбільшу популярність здобув своїми романами. Першим великим твором були «Тигролови» (1944; 1946 перевидані під назвою «Звіролови»), перекладені німецькою та видані в місті Кельні трьома накладами. Цю книжку високо оцінив В. Винниченко, прорікаючи велике творче майбутнє її авторіві.

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ:

1. Прочитати твір «Тигролови»
2. Підготуватися до тестів по твору

Шановні студенти, прошу Вас додатися до мого акаунту
maryporazova@gmail.com на платформу **<https://classroom.google.com>**
Код курсу: hub5cxr

УВАГА!!!

ФОТО КОНСПЕКТІВ ЗАВАНТАЖУВАТИ У CLASSROOM